

การพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาลเพื่อป้องกันการสูญบุหรื
ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณชิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)
บัณชิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ.2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาลเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
 THE DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR SMOKING
 PREVENTION AMONG JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENT

รัชชนก เพ็งบุญ 4736924 NSMH/M

พย.ม. (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ประภา ยุทธไตร พย.ค., รุ่งนภา ภาณีรัตน์ Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาลเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ในนักเรียนวัยรุ่นอายุระหว่าง 11 – 15 ปี เนื่องจาก การสูบบุหรี่ของนักเรียนวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และนโยบายสาธารณสุขต้องการส่งเสริมวัยรุ่นให้สามารถหลีกเลี่ยงการเริ่มสูบบุหรี่ โดยประยุกต์ขั้นตอนดำเนินโครงการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ของ Polit & Beck (2004) จากการสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ได้งานวิจัยเชิงทดลอง จำนวน 3 เรื่องและงานวิจัยกึ่งทดลอง 3 เรื่อง นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อพัฒนาร่างแนวปฏิบัติการพยาบาลดังกล่าวให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไข ได้แนวปฏิบัติการพยาบาลมีรูปแบบกิจกรรมกลุ่มที่เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งผู้ดำเนินการอาจเป็น พยาบาล ครู หรือผู้นำนักเรียน กิจกรรมจำนวน 5-8 ครั้ง ครั้งละ 45-50 นาที โดยมีเนื้อหาหลัก ได้แก่ 1.สร้างความตระหนักในผลของการสูบบุหรี่ 2.การให้คำมั่นสัญญาในการไม่สูบบุหรี่ 3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสูบบุหรี่ 4. การพัฒนาทักษะในการต้านทานอิทธิพลของสังคม 5. การปลูกจิตสำนึกในการไม่สูบบุหรี่ ข้อเสนอแนะควรนำแนวปฏิบัติการพยาบาลที่พัฒนาไปศึกษาในสถานศึกษานำร่องโดยพยาบาลเป็นผู้บำบัดเพื่อประเมินกระบวนการและผลลัพธ์ หากผลการศึกษาพบว่าแนวปฏิบัตินี้มีประสิทธิผลจริง จึงจะเผยแพร่แนวปฏิบัติดังกล่าวสู่สถานศึกษาอื่นต่อไป

คำสำคัญ :วัยรุ่น/ การป้องกันการสูบบุหรี่/ อิทธิพลของสังคม/ สมรรถนะทางสังคม/
 แนวปฏิบัติการพยาบาล

THE DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE
FOR SMOKING PREVENTION AMONG JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS

TANCHANOK PENGBOON 4736924 NSMH/M

M.N.S. (MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: PRAPA YUTTATRI, D.N.S.,
RUNGNAPA PHANITRAT, Ph.D.

ABSTRACT

The purpose of this study was to develop clinical nursing practice guidelines for smoking prevention in junior high school students aged between 11 – 15 years old, the age range which smoking rates in adolescents are rising. Helping young people to avoid starting smoking is a widely endorsed goal of public health. This study was based on the evidence-based practice model proposed by Polit and Beck (2004). Searching and assembling the empirical evidence by the main topic yielded three randomized controlled trials and two quasi-experimental studies. After analyzing and synthesizing the studies, the proposed clinical nursing practice guidelines were taken to three professional experts to verify the contents. The revised clinical nursing practice guideline outlines proposed group participatory learning, lead by a nurse, teacher, or peer. The program consisted of five to eight sessions, each lasting forty-five or fifty mins. The content of the lessons was as follows: 1) Awareness of the health risks of tobacco use; 2) Commitment to non-smoking behavior; 3) factors associated with tobacco use; 4) resisting peer pressure and acquiring skills to resist pressure; 5) Public commitment to non-smoking behavior.

The process and outcomes of the pilot study of these guidelines should be evaluated by the nurse leader before implementation in real situations.

KEY WORDS: ADOLESCENT/ PREVENTION SMOKING/ SOCIAL
INFLUENCE/ SOCIAL COMPETENCE/ NURSING GUIDELINE

109 pages